

Internkontrollrapport per augusti 2025

Barn och skolnämnd

NORRTÄLJE
KOMMUN

Innehåll

Internkontrollrapport	2
Rapportens förutsättning	2
Sammanfattning	3
Effektiva arbetsmetoder och hög kvalitet	4
Informationssäkerhet.....	5
Ekonomi och hushållning av kommunens resurser	5
Korruption och otillåten påverkan	6

Internkontrollrapport

Rapportens förutsättning

Nämndens rapport ingår i rapporteringen till kommunstyrelsen.

Rapporteringens fokus är att lyfta fram förbättringsområden och avvikelser. Dessa har identifierats för att på så sätt ge kommunstyrelsen och kommunfullmäktige möjlighet att tillgodogöra sig sin tillsynsplikt och möjlighet agera i händelse av graverande fel.

Målet med internkontroll är:

- Ändamålsenlig verksamhet som tolererar/tål en offentlig granskning.
- Kostnadseffektiv verksamhet.
- Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten.
- Efterlevnad av tillämpliga lagar, förordning, föreskrifter, riktlinjer med mera.

En effektiv internkontroll innebär att egen granskning och uppföljning genomförs i samtliga dessa avseenden, med fokus på:

- Att system och rutiner finns så att budgeterade medel och andra resurser används i överensstämmelse med tagna beslut.
- Att säkerställa att lagar, bestämmelser, anvisningar, riktlinjer och överenskommelser följs.
- Att minimera risken för missbruk och avsiktliga eller oavsiktliga fel som leder till extrakostnader eller att kommunens tillgångar äventyras.
- Att säkerställa en rättvisande redovisning genom kontroll av riktigheten och tillförlitligheten i räkenskaperna.
- Att skydda politiker och tjänstepersoner mot oberättigade misstankar om oegentligheter.

Norrtälje kommun har i Mål- och budget beslutat om att följa upp kommunens internkontroll inom ramen för tre verksamhetsområden (se nedan). Samtliga nämnder genomför minst två kontroller under respektive verksamhetsområde.

Norrtälje kommun har även en skyldighet att tillse att kommunens bolag har en tillräcklig internkontroll, därför behandlas även deras internkontroll i rapporten.

Kommunfullmäktige har beslutat om fyra övergripande internkontrollområden;

- Effektiva arbetsmetoder och hög kvalitet
- Informationssäkerhet
- Ekonomi och hushållning av kommunens resurser
- Korruption och otillåten påverkan

För delår 1 har fokus legat på att identifiera avvikelser inom rutinflöden och identifiera åtgärder för att fortsätta arbetet med det kvalitativa arbetssättet under resten av året. Till delår 2 kommer en fokusflyttning från kontroll till rapportering av genomförda åtgärder. I samband med årsrapporteringen är fokus som vanligt på färdigställande samt vilka internkontrollpunkter som ska överföras till kommande verksamhetsår.

Teckenförklaring:

- Påbörjad, ej slutförd
- Ej påbörjad
- Pausad
- Slutförd

Sammanfattning

Under perioden har uppföljning endast genomförts av tre av elva kontrollmoment inom två kontrollområden. Flera kontrollmoment genomförs bara en eller två gånger per år. De kontrollmoment som ingått i periodens granskning är:

- Säkerställa att rutiner för statsbidrag finns och är ändamålsenliga.
- Kontroll av att mottagnings- och beslutsattest sker enligt beslutat attestreglemente
- Kartlägga kunskap, medvetenhet och risker för otillbörlig påverkan.

Inga större avvikelser har konstaterats i denna uppföljning, varför de planerade åtgärderna från föregående rapport ligger var. Fortsatta utbildningsinsatser för beslutsattestanter och administrativa stöd kommer att genomföras. I denna rapport har utbildningsinsatser inom området korruption och otillåten påverkan lagts till i nedanstående sammanställning.

Internkontrollområde	Kontrollmoment med avvikelser	Avvikelser	Planerade åtgärder
Effektiva arbetsmetoder och hög kvalitet.	Bristande efterlevnad av ledningsprocesser.	Mindre avvikelser.	Riktad åtgärd mot processägare.
Informationssäkerhet.	Kontroll att obehöriga användare inte har tillgång till verksamhetssystem/ rätt behörighetsnivå.	Mindre avvikelser.	Rapportering till ansvariga chefer för åtgärd.
Ekonomi och hushållning av kommunens resurser.	Brister i attestrutiner.	Mindre avvikelser.	Informations- och utbildningsinsatser riktad mot beslutsattestanter och administrativa stöd.
Korruption och otillåten påverkan.	Kartlägga kunskap, medvetenhet och risker.	Mindre avvikelser.	Förnyad uppföljning. Planering av utbildnings- och informationsinsatser.

Effektiva arbetsmetoder och hög kvalitet

Internkontrollområdet syftar till att säkerställa rättssäkerhet och kontinuitet, genom följsamhet till väl fungerande processer och rutiner med ett professionellt bemötande. Det syftar även till att säkerställa följsamhet gentemot kommunens styrdokument, och framställande av korrekta beslutsunderlag.

Kontrollmoment	Ansvarig avdelning	Frekvens	Metod	Status
Bristande efterlevnad ledningsprocesser				
Säkerställa att ledningssystemets processer är uppdaterade och används av verksamheten.	Avdelningschef verksamhetsstöd och kansli.	Två gånger per år.	Granskning av ett urval av befintliga processer.	
Resultat: En andra uppföljning sker under hösten 2025. Skolfyrens processer publicerades under 2018. Av 144 publicerade processer har 68 reviderats mellan 2018 och 2024 (cirka 47%) vilket kan indikera att Skolfyrens ledningssystem inte uppfyller förväntad funktion och användning.				
Kommentar: Förslag till handlingsplan Samtliga processägare kommer under innevarande år att anmodas gå igenom och revidera befintliga processer. En förnyad uppföljning sker vid årets slut och redovisas i internkontrollrapport för 2025.				
Felaktig och inaktuell information på kommunens/förvaltningens webbplats och i styrande dokument				
Granskning av befintlig information och säkerställande av rutiner för informations-försörjning.	Avdelningschef verksamhetsstöd och kansli.	Två gånger per år.	Stickprov urval av sidor på kommunens webbplats.	
Resultat: Förnyad uppföljning sker senare under hösten 2025. Inga avvikelser.				
Kommentar: Kontrollen har genomförts genom att 20 hemsidor på norrtälje.se utav barn- och utbildningsförvaltningens totalt ca 600 har granskats. En kontroll har gjorts av sidornas riktighet, att publicerade länkar fungerar samt att kontaktpersoner med tillhörande kontaktuppgifter stämmer.				
Bristande rutiner för tillsyn i förskoleverksamheten				
Säkerställa att rutiner finns på samtliga förskolor, och att de är kända och tillämpas av all personal.	Avdelningschef förskola.	En gång under 2025.	Kartläggning.	
Kommentar: Genomförs senare under hösten 2025.				
Skolpliktsbevakning				
Att rutiner för skolpliktsbevakning finns och efterlevs på enhetsnivå och huvudmannanivå.	Avdelningschef grundskola.	Fyra ggr per år.	Stickprov.	
Resultat: Det finns upprättade process-/ rutinbeskrivningar för att uppmärksamma och rapportera frånvaro i grundskola och anpassad grundskola, både på huvudmannanivå och enhetsnivå.				
Kommentar: Fördjupad granskning av avvikelser från rutinbeskrivning genomförs efter höstterminens start 2025.				

Informationssäkerhet

Internkontrollområdet syftar till att säkerställa att kommunen på ett tillfredsställande sätt hanterar informationssäkerhet på ett relevant sätt. I praktiken bygger detta bland annat på de lagkrav som GDPR (General Data Protection Regulation) ställer, att användare av system har korrekt behörighetsnivå samt att rutiner för IT-konsulter efterlevs i samband med systemutveckling eller systemuppgradering samt att kommunen verkar för rutiner som skyddar invånarnas integritet i data- och informationssystem. I internkontrollområdet inryms även säkerställande av att säkerhetsklassning av särskilda tjänstepersoner är genomförd.

Kontrollmoment	Ansvarig avdelning	Frekvens	Metod	Status
Obehöriga har åtkomst till personuppgifter				
Kontroll att obehöriga användare inte har tillgång till verksamhetssystem, samt att användare har rätt behörighetsnivå.	Avdelningschef verksamhetsstöd och kansli.	Fyra ggr per år.	Kontroller av de huvudsakliga verksamhetssystemen. Stickprov loggfiler.	
Resultat: Mindre avvikelser har förekommit vid stickprovskontroller.				
Kommentar: Samtliga verksamhetssystem inom barn- och utbildningsförvaltningens centrala IT-portfölj har kontrollerats med stickprovskontroller vårterminen 2025. De system som innehöll ej avslutade konton eller felaktig behörighetsnivå har rapporterats till respektive ansvarig chef för åtgärd.				
Spridning av personuppgifter i strid med GDPR				
Säkerställ rutiner för hantering av hur personuppgiftsbehandlingar registreras i registerförteckningen.	Avdelningschef verksamhetsstöd och kansli.	En gång under året.	Kartläggning befintliga rutiner.	
Kommentar: En process för central handläggning av personuppgiftsbehandlingar för samtliga verksamheter inom barn- och utbildningsförvaltningen är påbörjad.				
Kontroll av rutiner för hantering av skyddade personuppgifter.	Avdelningschef verksamhetsstöd och kansli.	En gång under året.	Kartläggning av befintliga rutiner.	
Resultat: Barn- och utbildningsförvaltningens IT-portfölj har i systemen inbyggt skydd för individer. Handläggningen är moderniserad och digitaliserad i möjligaste mån under föregående år. Målet att förbättra service för individerna har uppnåtts men kan fortsatt utvecklas.				

Ekonomi och hushållning av kommunens resurser

Internkontrollområdet syftar till att säkra kommunens tillgångar, en god ekonomisk hushållning och rättvisande redovisning. Det handlar exempelvis om att säkerställa att kommunens resurser används på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt, att fakturor stämmer mot beställning och betalas i tid, att LOU (Lagen om offentlig upphandling) efterlevs. Säkerställande av att kommunen ianspråktar de bidrag och andra intäkter från stat och andra aktörer som kommunen är berättigad till.

Kontrollmoment	Ansvarig avdelning	Frekvens	Metod	Status
----------------	--------------------	----------	-------	--------

Riktade statsbidrag söks eller redovisas ej

Säkerställa att rutiner finns och är ändamålsenliga.	Avdelningen för kvalitet, hälsa och lärande.	Fyra ggr per år.	Totalgranskning.	
--	--	------------------	------------------	--

Resultat:

Process för ansökan om statsbidrag finns upprättad i Skolfyren. Processen omfattar statsbidrag som söks från Skolverket och från andra myndigheter. Samtliga förekommande statsbidrag har sökts och diarieförts. Inga avvikelser har konstaterats.

Kommentar:

I föregående granskning har statsbidrag med sökperiod till och med 15 april granskats. Det har inte funnits några statsbidrag att söka med ansökningsperiod 15 april - 31 augusti varför förnyad uppföljning sker senare under hösten 2025.

Brister i attestrutiner

Kontroll av att mottagnings- och beslutsattest sker enligt beslutat attestreglemente.	Avdelningen för kvalitet, hälsa och lärande.	6 ggr per år.	Stickprovskontroller av särskilt förtroendekänsliga och/eller avtalsknutna poster.	
---	--	---------------	--	--

Resultat:

Vid kontroll av bidragsutbetalningar har inga avvikelser vad gäller attester identifierats.

Kommentar:

För att ytterligare stärka kontrollen i samband med utbetalningar ska controller delta i granskningen av utbetalningsunderlaget gällande bidrag till huvudmän innan utbetalning sker. Detta som en extra granskningsattest, vilket bidrar till ökad kvalitetssäkring av både underlag och attester samt minska risken för felaktiga utbetalningar.

Korruption och otillåten påverkan

Internkontrollområdet syftar till att säkerställa att det finns adekvat kunskap i organisationen om gällande lagar, samt att kommunens styrdokument efterlevs inom området korruption och otillåten påverkan. Genom ökad kunskap och efterlevnad av gällande regelverk kan risker för förekomst av bland annat välfärdsbrott, korruption och otillåten påverkan motverkas.

Kontrollmoment	Ansvarig avdelning	Frekvens	Metod	Status
----------------	--------------------	----------	-------	--------

Otillåten påverkan inför eller vid beslutsfattande

Kartlägga kunskap, medvetenhet och risker.	Avdelningschef verksamhetsstöd och kansli.	En gång under året.	Kartläggning.	
--	--	---------------------	---------------	--

Resultat:

En enkät skickades i slutet av vårterminen till samtliga rektorer inom samtliga skolformer. Enkäten syftar till att belysa kunskap, medvetenhet och risker kring otillåten påverkan. De rektorer som svarat har samtliga mer än 10 års erfarenhet av arbete inom skolväsendet, och representerar samtliga skolformer. Resultatet visar att det finns rektorer som upplever sig ha blivit påverkad i sin yrkesutövning på ett otillbörligt sätt, till exempel vid beslutsfattande. Detta har skett genom försök till bestickning, hot samt förolämpning i direktkontakt, telefonsamtal eller genom e-post. Resultatet visar också att det råder osäkerhet runt hur otillåten påverkan ska hanteras, och att flera rektorer upplever att de inte har fått tillräcklig utbildning.

Kommentar:

Svarsfrekvensen var förhållandevis låg, varför en förnyad enkät kommer att skickas ut under hösten 2025 för att få en fördjupad lägesbild av kunskap, medvetenhet och risker i organisationen. Resultatet kan ändå sägas utgöra en nulägesbild i de kommunala enheterna, och att insatser i form av utbildning och rutiner behöver förbättras.

Anställning av olämplig personal i förskola och skola

Granskning av rutiner vid rekrytering och anställning.	Förvaltningskontoret.	En gång under året.	Kartläggning.	
--	-----------------------	---------------------	---------------	--

Kommentar:

Genomförs senare under året.

